

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือสิบสองปันนาปัจจุบัน

Chinese Loan Words in the Modern Tau Lue Language of Sipsong Panna

เหยียน หน่อหล้า*
Yan Nuola

บทคัดย่อ

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่การติดต่อสื่อสารมีความสะดวกและรวดเร็วมาก ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และศิลปวัฒนธรรม เพราะฉะนั้น การเรียนรู้ภาษาอื่นเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ และการยืมภาษาอื่นเพื่อพัฒนาตนเอง จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะภาษาเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และเจตคติต่อกัน ภาษาไทยลือเช่นกัน มีคำยืมจากภาษาอื่นมาปะปนอยู่มากมาย โดยเฉพาะภาษาจีนมีมากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงเสียงและโครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีน ในภาษาไทยลือปัจจุบันและเพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทยลือสิบสองปันนา

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้นนี้พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงเสียงและโครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือ หลายรูปแบบ และมีหลายปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทยลือสิบสองปันนา ผลการศึกษาครั้นนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาภาษาไทยลือสิบสองปันนาปัจจุบัน และสามารถนำไปประกอบเป็นข้อมูลจัดทำพจนานุกรมคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือได้

คำสำคัญ : สิบสองปันนา ภาษาจีน ภาษาลือ คำยืม ปัจจัย

Abstract

The advent of information technology, facilitating a very convenient and fast communication, brings some changes in terms of economic, social, political and cultural dimensions in the modern world. The study on other languages as a channel to gain knowledge and the use of loaned word to develop oneself are therefore inevitable. A language is commonly the medium to exchange knowledge, thoughts, feelings and opinions. Likewise, Tai Lue language is one of languages which embraces a lot of loaned word, especially Chinese loaned word.

The objective of this research is to study changes of voices and word structures of Chinese loaned word in modern Tai Lue language and to study factors contributing to the usage of Chinese loaned word in modern

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาไทย ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Tai Lue language.

The result of this research shows that changes of voices and word structures of Chinese loaned word in modern Tai Lue language can be addressed in various ways. Besides, there are several factors or reasons which potentially influence the use of Chinese loaned word in modern Tai Lue language. This research may benefit people who are interested in modern Tai Lue language and it can also be a good resource for making a Chinese loaned word dictionary for modern Tai Lue language.

Keywords : Sipsong Panna, Chinese, Tai Lue language, loan words, factors

บทนำ

ลิบสองปันนาเป็นพื้นที่ติดชายแดนเขตหนึ่ง ในมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นถิ่นที่อยู่ของชนชาติไทลือ ชาวไทลืออาศัยอยู่ทั้งในลิบสองปันนา ทางตอนเหนือของประเทศไทย ในเขตธรรชุวนของประเทศไทย และในประเทศลาว มีวัฒนธรรมประเพณีรวมถึงภาษาเป็นของตนเอง มีภาษาพูดและภาษาเขียนใช้เป็นของตนของมานาน เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า เมื่อกันคนไทยอื่นที่มีภาษาของตัวเอง เช่น ไทยคำตี ไทย่าเก ในประเทศไทยเดิม ให้ใหญ่หรือให้เขินในประเทศไทยเมียนมาร์ ไทยดำเนินสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไทยดำเนินภาษาในประเทศไทยเดิม แต่ในประเทศไทยเดิม ไม่มีภาษาอื่นเข้ามาประปน ภาษาต่างตระกูลกันก็สามารถที่จะยึดคำมาใช้กันได้

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่การติดต่อสื่อสารมีความสะดวกและรวดเร็ว เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายด้านเป็นต้นว่า ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และศิลปวัฒนธรรม การเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการแข่งขันกัน นานาประเทศ เพราะฉะนั้นการเรียนรู้ภาษาอื่นเพื่อเป็น

เครื่องมือในการแสวงหาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ และการยึดภาษาอื่นก็เพื่อพัฒนาตนเอง จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะว่าภาษาเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และเจตคติต่อ กัน

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้เกิดรูปแบบใหม่ๆ ที่เป็นอยู่ของไทยลือเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง การคมนาคม การสื่อสาร ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ธุรกิจการค้า ศาสนา หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้ไทยลือลงทะเบียนรูปแบบใหม่เดิมที่ดังงานของตนเอง และรับเอาวัฒนธรรมแบบสังคมอื่นเข้ามา เช่น การทำบุญเข้าวัด ในปัจจุบัน คนรุ่นปู่ย่า ตายาย จะไปวัดมากกว่ารุ่นพ่อแม่และรุ่นลูกหลาน การแต่งกายปัจจุบันก็แต่งกายแบบสากล ไม่แต่งแบบไทยลือเดิม

โดยเฉพาะภาษาไทยลือมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก การใช้ภาษาในหมู่คนไทยลือรุ่นปู่ย่าคุยกัน รุ่นลูกหลานสื่อสารกันไม่ค่อยได้ เพราะว่ารุ่นปู่ย่าใช้ภาษาไทยลือเดิม ส่วนใหญ่เป็นคำกำโบราณแต่รุ่นลูกหลานใช้ภาษาวัยรุ่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำยืมจากภาษาจีน

เนื่องจากแต่ละชาติจำเป็นต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กัน การยึดคำจีนเป็นขบวนการตามธรรมชาติ อย่างหนึ่งของภาษา ถ้าเราศึกษาภาษาทุกภาษาโดยละเอียด จะพบว่าทุกภาษามีคำยืมไม่นักก็น้อย ไม่มีภาษาใดในโลกที่ไม่มีคำภาษาอื่นเข้ามาประปน ภาษาต่างตระกูลกันก็สามารถที่จะยึดคำมาใช้กันได้

ภาษาไทยลือก็เช่นกัน มีคำยืมจากภาษาอื่นมาประปนอยู่มาก many มีคำยืมจากภาษาบาลีภาษาสันสกฤต ภาษาพม่า ภาษาลาว ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน เป็นต้น คำยืมที่มีจำนวนมากที่สุดคือคำยืมจากภาษาจีน เพราะว่าเขตไทยลือลิบสองปันนาเป็นพื้นที่ในมณฑลยูนนาน ของประเทศไทยเดิม ในการยึดคำในภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทยลือ มีวิธีการเปลี่ยนแปลงเสียง และโครงสร้างของคำ เพื่อให้สะดวกแก่การใช้

ดังนั้นการทำวิจัยเรื่องคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือลิบสองปันนาปัจจุบัน จึงเป็นเรื่องน่าสนใจและ

เป็นแนวทางในการศึกษาคำยึดภาษาไทยกลุ่มนี้ ๆ ที่อยู่นอกประเทศไทยต่อไป ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาภาษาไทยอีกสิบสองปันนาปัจจุบันได้เรียนรู้สังคมวัฒนธรรมชาวไทยอีกสิบสองปันนาปัจจุบัน และสามารถนำคำยึดที่ผู้วัยรุ่นร่วมมาไปประกอบเป็นข้อมูลจัดทำพจนานุกรมคำยึดภาษาจีนในภาษาไทยอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงเสียงและโครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยลือปัจจุบัน
  - เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทยลือสิบสองปันนา

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำกัดอยู่ในขอบเขต
ต่อไปนี้

1. การศึกษาคำยืมภาษาจีนในภาษาไทย
ลิบสองปันนาปัจจุบันในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะภาษาเขียน
ไทยแบบใหม่ที่เป็นภาษาทางการ แหล่งข้อมูลจึงจำกัด
อยู่เฉพาะเอกสารเท่านั้น

เอกสารแหล่งข้อมูล ปี พ.ศ.2543 - พ.ศ.

- 2.1.1 พจนานุกรมจีน-ไทย (《汉
越字典》) (ปี ค.ศ.2007
จำนวน 1 เล่ม)

2.1.2 พจนานุกรมไทย-จีน (《傣汉词典》ຕູ້ຂອງພົດມູເຕີແກຣມ) (ปี ค.ศ.2002 จำนวน 1 เล่ม)

2.2 หนังสือทั่วไป

หนังสือประมวลคำศัพท์ใหม่ภาษาไทย
จากภาษาจีน (《汉傣泐新词术语集》) (ปี ค.ศ.1996)
จำนวน 1 เล่ม)

2.3 วารสาร

พันนา (《版纳》 ၂၆၁၁)

(ฉบับปี ค.ศ.2007-2010 จำนวน 15 เล่ม)

2.4 หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์สิบสองพันนา

(ပြည်သိမ်္မာများအုပ်) (ဆယ့် ၂၀၀၉
- ၂၀၁၀)

2.5 เอกสารการประชุมเรื่องคำศัพท์ใหม่
จากภาษาจีน

คำศัพท์ใหม่ภาษาไทยอีกที่แปลจาก

ภาษาจีน (1 ฉบับปี ค.ศ.2010)

2.6 บทรายการโทรทัศน์

บทรายการข่าวภาษาลือสิบสองปันนา

ໂທຮັກນໍ້າຈົ່ງ 1 (ລະບັບປີ ດ.ສ.2007 - 2010)

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ประเภทวิจัยคุณภาพ (Qualitative research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา วิจัยครั้งนี้ คือ หนังสือ งานวิจัย วารสาร พจนานุกรม สิ่งพิมพ์ข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยรวมเนื้อหาสาระจาก วารสาร พจนานุกรม สิ่งพิมพ์ข่าวสาร งานวิจัยและหนังสือ ของผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การสำรวจและบททวนสาระจาก เอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้นำเสนอ โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

ผลการศึกษา

1. การจำแนกหมวดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยอีสิบสองปันนาปัจจุบัน

คำยิมทั้งหมดที่รวมได้จากเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่กำหนดไว้ มีจำนวนทั้งสิ้น 586 คำแยกเป็น 15 หมวด ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 คำศัพท์เกี่ยวกับข้อตัวแทนฯ อารีช

หมวดที่ 2 คำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา 41 คำ

หมวดที่ 3 คำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องเรือน
เครื่องใช้ และเครื่องมือ 37 คำ

หมวดที่ 4 คำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง และ
การแบ่งเขตการปกครอง 30 คำ

หมวดที่ 5 คำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม
และผลไม้ต่าง ๆ 21 คำ

หมวดที่ 6 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสถานที่
ชื่อประเทศและทวีป 21 คำ

หมวดที่ 7 คำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า 18 คำ

หมวดที่ 8 คำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น
16 คำ

หมวดที่ 9 คำศัพท์เกี่ยวกับมาตรฐาน 12 คำ

หมวดที่ 10 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า 11 คำ

หมวดที่ 11 คำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ 7 คำ

หมวดที่ 12 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสัตว์ 4 คำ

หมวดที่ 13 คำศัพท์เกี่ยวกับเทคโนโลยีและ
วันสำคัญต่าง ๆ 4 คำ

หมวดที่ 14 คำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องราว

หมวดที่ 14 ภาษาพื้นเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เครื่องแต่งกาย 3 คำ
หมวดที่ 15 คำศัพท์เบ็ดเตล็ด 161 คำ
2. ลักษณะการเปลี่ยนแปลงเสียงคำยิมภาษา
จีนในภาษาไทยอีสานสองปั้นนาปัจจุบัน

ในการรับคำยืมจากภาษาจีนเข้ามาใช้ในภาษาไทย็อ ได้มีการปรับการออกเสียงให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทย็อ ทั้งทางด้านสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ ระบบการปรับเสียงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทย็อสืบสองปั้นนา สรุปได้ดังต่อไปนี้

2.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงสรระ

สรุปภาษาจีนกลางทั้งหมดมี 39 เสียง
ได้แก่ a, o, e, ê, i, u, ü, -i, i, er,
ai, ei, ao, ou, ia, ie, ua, uo,
üe, iao, iou, uai, uei, an, ian, uan,
üan, en, in, uen, ün, ang, iang,
uang, eng, ing, ueng, ong, iong และ
สรุปภาษาไทยอีกแบบใหม่มี 18 เสียง (รายละเอียด)

ตารางที่ 1.4 สรุปภาษาไทยอีเบบใหม่ทั้งหมด หน้า 11)
เสียงสรุปภาษาจีนกับเสียงสรุปภาษาไทยมีทั้งเหมือนกัน
ใกล้เคียงและต่างกัน เมื่อพิจารณาโดยทั่วไปแล้ว เสียงสรุป
ที่ต่างกัน ต้องใช้เสียงที่ใกล้เคียงมากที่สุดมาแทน เพื่อให้
เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทย และเพื่อความสะดวก
ในการออกเสียงจึงมีการเปลี่ยนแปลงเสียงสรุป สรุปได้
ดังต่อไปนี้

การเปลี่ยนแปลงสระ e [ɛ] → Ə [ə:]

การเปลี่ยนแปลงสระ บ [y] → θ[i:]

การเปลี่ยนแปลงสระ ia [ia] → ɔ[a:]

การเปลี่ยนแปลงสระ ei [ei] → อ. อ [ə:]

การเปลี่ยนแปลงสระ ai [ai] → อ. ท [ə]

การเปลี่ยนแปลงสรระ บด [บ�] → บี [บ:]

การเปลี่ยนแปลงสระ üe [yε] → څ [č:]

2.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ

ภาษาจีนกลางมีพยัญชนะ 23 เสียง

2.2.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ

๕๖

zh [tʂ] → θθ [ts]

ch [tʂ] → ڇ [s]

sh [ʃ] → շ

k [k'] → ə�[x]

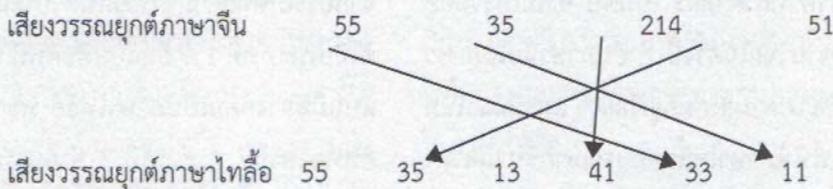
2.2.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ

(eng) g[n] → e[n]

(ing) g[n] → e[n]

2.3 การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์

เสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยมี 6 เสียง คือวรรณยุกต์เสียง 55 วรรณยุกต์เสียง 35 วรรณยุกต์เสียง 13 วรรณยุกต์เสียง 41 วรรณยุกต์เสียง 33 และวรรณยุกต์เสียง 11 ส่วนเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนมี 4 เสียง คือวรรณยุกต์เสียง 55 วรรณยุกต์เสียง 35 วรรณยุกต์เสียง 214 และวรรณยุกต์เสียง 51 นอกจากเสียงทั้ง 4 แล้ว ยังมีเสียงพิเศษอีก 1 เสียงคือ เสียงเบา ซึ่งมักจะเป็นคำเสริม คำชี้ หรือคำลงท้าย เมื่อภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทย เพื่อให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทย และเพื่อความสะดวกในการออกเสียง จึงมีการเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ สรุปได้ดังต่อไปนี้ จากเสียงภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงภาษาไทย 33 ($55 \rightarrow 33$) จากเสียงภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงภาษาไทย 11 ($35 \rightarrow 11$) จากเสียงภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงภาษาไทย 41 ($214 \rightarrow 41$) จากเสียงภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงภาษาไทย 35 ($51 \rightarrow 35$) ดังภาพ

อย่างไรก็ตาม มีภาษาจีนบางคำนำมามาใช้ในภาษาไทยเป็นเวลานานแล้ว บางคำเสียงสะกดภาษาจีนคล้ายกับเสียงสะกดภาษาจีนญี่ปุ่นมากทั้งกัน และบางคำยังมีข้อยุ้งกับผู้ที่ยังไม่รู้ภาษาจีน เช่น คำว่า 'ลักษณะ' ในภาษาจีนเสียง 'ลักษณะ' ในภาษาไทยเสียง 'ลักษณะ' ไม่เข้ากัน 4 ลักษณะที่กล่าวมานี้

3. ลักษณะโครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยสิบสองปันนาปัจจุบัน

จากการศึกษาลักษณะโครงสร้างคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยสิบสองปันนาปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่ามี 5 ประเภท โดยเรียงลำดับจากประเภทที่มีคำมากที่สุดไปทางประเภทที่มีคำน้อยที่สุด ได้แก่ ประเภทที่ 1 คำยืมแบบทับศัพท์ ประเภทที่ 2 คำยืมแบบมีพยางค์ต้นเป็นภาษาไทย พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ประเภทที่ 3 คำยืมแบบปลดความหมาย ประเภทที่ 4 คำยืมแบบมีพยางค์ต้นเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทย และประเภทที่ 5 คำยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทย ซึ่งมีความหมายเดียวกัน

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทยสิบสองปันนา

ภาษาจีนมีความสอดคล้องกับภาษาไทยอย่างมาก ความสัมพันธ์ระหว่างจีนยังคงมีความสัมพันธ์กับภาษาไทยในด้านต่าง ๆ ใกล้ชิดกันตลอดเวลา ทำให้มีคำภาษาจีนเป็นจำนวนมากเข้ามาใช้แพร่หลายรวมอยู่ในภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทย มี 10 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ประการที่ 2 ปัจจัยด้านประวัติศาสตร์ ประการที่ 3 ปัจจัยด้านการเมืองการปกครอง ประการที่ 4 ปัจจัยด้านการศึกษา ประการที่ 5 ปัจจัยด้านธุรกิจการค้า ประการที่ 6 ปัจจัยด้านการท่องเที่ยว ประการที่ 7 ปัจจัยด้านสื่อมวลชน ประการที่ 8 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ประการที่ 9 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเครื่องใช้ไม้สอย ประการที่ 10 ปัจจัยด้านการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยสิบสองปันนาปัจจุบันในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า

1. ศึกษาการจำแนกหมวดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยสิบสองปันนา

ผู้วิจัยรวมคำยืมได้ทั้งสิ้น 586 คำ แยก

ประเภทคำยึดเป็น 15 หมวด คำศัพท์ที่ผู้วจัยได้รวบรวมมา 586 คำ เป็นคำยึมภาษาจีนในภาษาไทยลือปัจจุบัน เฉพาะภาษาเขียนที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ ตำรา งานวิจัย วารสาร พจนานุกรม สิ่งพิมพ์ข่าวสารจากสื่อมวลชน เอกสารแหล่งข้อมูลเป็นเอกสารที่ตีพิมพ์อยู่ในระหว่างปี พ.ศ.2543 - พ.ศ.2553 เท่านั้น แต่คำยึมภาษาจีนในภาษาไทยไม่ได้มีเพียงแค่ 586 คำ หมวดหมู่คำศัพท์ก็ไม่ได้มีเพียงแค่ 15 หมวดเท่านี้ ยังมีคำศัพท์ที่เกี่ยวกับแพทยศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในขอบเขตของงานวิจัยในครั้งนี้ คำยึมภาษาจีนในภาษาไทยยังมีการพัฒนาตามสังคมอยู่เรื่อยๆ และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น ทำให้ภาษาไทยลือสมบูรณ์มากขึ้น แต่เวลาเดียวกัน เมื่อคำยึมภาษาจีนเพิ่มมากขึ้น คำภาษาไทยลือเดิม ก็มีแนวโน้มจะสูญหายไปเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อมีคำยึมใหม่เข้ามา ชาวไทยลือรุ่นใหม่ก็ไม่ค่อยนิยมใช้ภาษาของตนแม้กระทั่งคนไทยลือรุ่นใหม่คุยกับคนไทยลือรุ่นใหม่ก็ยังใช้ภาษาจีนเป็นหลัก มีแต่คนแก้วชนบทและรุ่นบุญย่าตายายยังรักษาใช้ภาษาของตนเองอยู่ ซึ่งเป็นธรรมชาติภาษาของชนกลุ่มน้อย

2. การศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงเสียงคำยึมภาษาจีนในภาษาไทยลือสิบสองปันนาปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลงรูปศัพท์เกิดจากการรับคำศัพท์ต่างๆ เข้ามาใช้ การออกเสียงเพื่อเข้าระบบเสียงของผู้ยึม จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนคำให้มีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาของผู้รับมากที่สุด การเปลี่ยนแปลงเสียงคำยึมภาษาจีนในภาษาไทยลือปัจจุบัน มี 3 ลักษณะดังนี้ 1. การเปลี่ยนแปลงเสียงรูป 2. การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ 3. การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ การเปลี่ยนแปลงพยางค์วิเคราะห์ในประเด็นโครงสร้างของคำยึม การปรับเสียงทางด้านพยัญชนะจะมีการปรับเสียงน้อยที่สุด ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนกับระบบเสียงวรรณยุกต์ไทยลือต่างกันอย่างมาก เสียงภาษาจีนถี่ยุนนานต่างกับเสียงภาษาจีนกลาง เสียงคำยึมภาษาจีนในภาษาไทยลือเป็นเสียง

ที่ยึมมาจากเสียงภาษาจีนถี่ยุนนาน ซึ่งเสียงวรรณยุกต์ทุกคำที่ถูกยึมมา จะมีการเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์เพื่อให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทยลือ และเพื่อสะท้อนในการออกเสียง

3. ลักษณะโครงสร้างคำของคำยึมภาษาจีนในภาษาไทยลือสิบสองปันนาปัจจุบัน

จากการศึกษาลักษณะโครงสร้างคำยึมภาษาจีนในภาษาไทยลือปัจจุบัน ผู้วจัยพบว่ามี 5 ประเภท โดยเรียงจากประเภทที่มีคำมากที่สุดไปหาประเภทที่มีคำน้อยที่สุด ดังนี้ ประเภทที่ 1 คำยึมแบบทับศัพท์ ประเภทที่ 2 คำยึมแบบมีพยางค์ตันเป็นภาษาไทยลือ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ประเภทที่ 3 คำยึมแบบแบล็คแคล้ม ประเภทที่ 4 คำยึมแบบมีพยางค์ตันเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทยลือ ประเภทที่ 5 คำยึมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทยลือ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน ที่จริงแล้วลักษณะโครงสร้างคำของคำยึมมี 2 ลักษณะ คือ มีรูปศัพท์เดิมและมีการเปลี่ยนแปลงพยางค์รูปศัพท์ รูปศัพท์เดิมเป็นคำยึมแบบทับศัพท์ มีการเพิ่มพยางค์หรือลดพยางค์ ผู้วจัยศึกษาลักษณะโครงสร้างคำของคำยึมภาษาจีนในภาษาไทยลือ ได้สรุปเป็น 5 ประเภท ที่กล่าวมานี้ ประเภทที่ 1 คำยึมแบบทับศัพท์ ก็คือรูปศัพท์คงเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงพยางค์ และประเภทที่ 2 ประเภทที่ 3 ประเภทที่ 4 ประเภทที่ 5 เป็นการเปลี่ยนแปลงพยางค์รูปศัพท์

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการยึมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทยลือสิบสองปันนา

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการยึมผู้วจัยพบว่ามี 10 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการยึมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทยลือสิบสองปันนา ได้แก่ ประการที่ 1 ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ประการที่ 2 ปัจจัยด้านประวัติศาสตร์ ประการที่ 3 ปัจจัยด้านการเมืองการปกครอง ประการที่ 4 ปัจจัยด้านการศึกษา ประการที่ 5 ปัจจัยด้านธุรกิจการค้า ประการที่ 6 ปัจจัยด้านการท่องเที่ยว ประการที่ 7 ปัจจัย

ด้านสื่อมวลชน ประกาศที่ 8 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ประกาศที่ 9 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเครื่องใช้ไม้สอย ประกาศที่ 10 ปัจจัยด้านการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม ทั้ง 10 ปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมชาติไทยได้อย่างชัดเจน ปัจจัยด้านการเมืองการปกครองเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะว่าเป็นเขตปกครองของประเทศไทย ระบบการเมือง การปกครองของสิบสองปันนาต้องอยู่ภายใต้รัฐบาลจีน ซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแล ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครอง สิบสองปันนา เมื่อปี ค.ศ.1950 ต่อมา ทุก ๆ โครงการ หน่วยงาน และตำแหน่งเปลี่ยนเป็นระบบของจีน ภาษา ที่ใช้และจดหมายราชการต่าง ๆ ต้องเป็นภาษาจีน อาจจะ มีจดหมายบางประเภทใช้เป็นภาษาไทยอีก แต่ก็ไม่มากนัก ทำให้ชาวไทยอีกจำนวนมากต้องเรียนรู้ภาษาจีนเพิ่มเติม ปัจจัย ด้านการเมืองการปกครอง มีส่วนทำให้ปัจจัยอย่างอื่น เกิดตามมา

ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของภาษาผู้ให้และ เจ้าของภาษาผู้รับในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้ จึงทำให้มี ภาษาจีนเป็นจำนวนมากเข้ามาใช้แพร่หลายรวมอยู่ใน ภาษาไทยอีก

ในด้านการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการยึดคำ งานวิจัยขึ้นนี้แตกต่างจากการงานวิจัยขึ้นอื่น คือ ไม่พบว่า มีปัจจัยด้านศาสนา เพราะว่าชาวไทยอีกส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ ซึ่งใช้ภาษาบาลี สันสกฤตในคำสอน ไม่มีใคร

นับถือศาสนาเตาจีน และเชื่อ มีเพียงบางหมู่บ้านที่นับถือ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม แต่มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น จึงไม่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการยึดคำ นอกจาก ปัจจัยที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้ว อาจจะมีปัจจัยอย่างอื่น ที่ผู้วิจัย ยังไม่ได้พบร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

ผลการศึกษารังนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ ศึกษาภาษาไทยอีกสิบสองปันนาปัจจุบัน และสามารถ นำไปประกอบเป็นข้อมูลจัดทำพจนานุกรมคำยึดภาษาจีน ในภาษาไทยอีก

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษารังต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาคำยึดภาษาอื่นในภาษา ไทยอีก เช่น ภาษาบาลี สันสกฤต และภาษาพม่า เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาคำยึดภาษาจีนในภาษา ไทยอีกด้านภาษาพูด

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความ แตกต่างระหว่างภาษาไทยอีกในประเทศไทย ประเทศไทย และประเทศลาว และประเทศพม่า

2.4 ควรมีการศึกษาภาษาจีนในเอกสาร รุ่นเก่าของชาวไทยอีก ก่อนที่เอกสารเหล่านี้จะสูญหายจาก ชาวไทยอีก

เอกสารอ้างอิง

- ปราณี กายอรุณสุทธิ์. คำยึมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ยรรยง จิรานคร และรัตนพร เศรษฐกุล. ประวัติศาสตร์สิบสองปันนา. กรุงเทพฯ : สถาบันวิถีทรอค์, 2544.
- ยุทธพล อุ่นตาล. ไทรีอ. กรุงเทพฯ : บริษัทวิชั่น มาสเตอร์, ม.ป.ป.
- เรณุ วิชาศิลป์. เชื้อเครื่อเจ้าแสณหรีสิบสองพันนา. กรุงเทพฯ : โครงการประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมชนชาติไทย และสถาบันราชภัฏเชียงใหม่, 2544.
- แพรวโพยม บุณยะผลึก. คำยึมจากภาษาฝรั่งเศสในภาษาไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่องานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- อภิรดี เทชศิริวรรณ. พัฒนาการของอักษรและอักษรรากในเอกสารไทรีอ. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์ มหาบัณฑิต ภาษาและวรรณกรรมล้านนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- 郭玉萍 (Guo yu ping). 《傣族文化探究》. 广西民族出版社, 2002.
- 刀桂兰 (Dao gui lan). 《傣族文化论》. 云南民族出版社, 2000.
- 谢远章 (Xie yuan zhang). 《泰傣学研究六十年》. 云南民族出版社, 2008.
- 刘珣 (Liu xun). 《新实用汉语课本》北京语言大学出版社, 2006.
- <http://www.pkucn.com> (12/10/2011)
- <http://www.zdic.net> (12/8/2010)